

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב
זיע"א

המעשה עם הבחינות
בלשון הקודש - ואידיש

מעשה י'
מבערגיר ועני (6)
גליון 66

שבת שלום קוראים יקרים

"והפחור הנ"ל היה דרפו לילך בכל יום ועשה לו סימן בשלשה אילנות". כאן, בסוף המעשה מתחילים להבין מעט בגדלתו ונקדתו הטובה של בן הבערגיר, שאף על פי שכבר נראה שהתיאש לגמרי מלחזור לשוב, וכבר טוב לפנאו לבלות במדבר מספר ימי חטיו, עדין הוא הולך יום יום בעקביות, ומחפש את הכתב תחת שלושה אילנות. הוא לא ידע היכן הכתב, לכן עשה מה שיהיה יכול לעשות לפי בחינתו. "וכשהיה חוזר משם, היה בא עם עינים בכינות מחמת שהיה בוכה". כאבו הגדול ודמעותיו מלמדים אותנו שבתוך תוכו הוא לא התיאש, עדין הייתה לו אמונה שימצא את הכתב, ולכן בכה כל כך ונחל מפח נפש כשלא מצא.

אפשר ללמד מן הבערגיר התחזקות עצומה, שאף על פי שיש דברים שאנו רחוקים מהם עדין, וזה לא נראה כלל שנוזקה להגיע אליהם אי פעם, איך נדע שלא התיאשנו? איך נבדק אם אנחנו עדין מציתים לצדיק שצעק "געוואלד זייט אייך נישט מיאש"? התשובה היא פשוטה: נבדק את עצמנו האם זה כואב לנו, האם אנו בוכים להשי"ת לפעמים על

רחוקנו מאותו דבר שבקדשה שאנו רוצים כל כך. בתוך כאב הרחוק, ומורת הרוח מעצמנו יש חזק גדול, אני עדין מאמין! לא התיאשתי! אף על פי שאני נופל כל כך הרבה, ונראה שאני רק נסוג לאחור, אני עדין רוצה! אני מנסה עוד פעם! ולכן כל כך כואב לי, כי לצערנו כשיהודי מתיאש לגמרי ח"ו הוא מאבד את הרגש לכל הענין, וכבר לא בוכה ומצטער על חסרונו, כי זה כבר לא אכפת לו...

מוהרנ"ת פותב, שכשרבנו ז"ל היה מדבר אתו על יראת שמים כדרפו, היה שואל אותו אם הוא בוכה... "היה מספר ומשיח עמי מענין יראת השם ואם אני בוכה לפריקים וכו'" (חיי מוהר"ן קצה) כי הבכיה והצער שיש לנו כשלא זכינו להתקדש כראוי, זה סימן על רצוננו הקדוש שעדין פועם בקרבנו.

ואכן, אנו רואים במעשה זה, שעל ידי הנהגה זו, שהלך כל יום לחפש את הכתב, ובכה כשלא מצא, על ידי זה זכה בסוף למצא את הכתב ואת הפלה בת העני, וחזר הפל למקומו הנכון. כי באמת האדם צריך לעשות את שלו, לפי היכלת והפחות שלו, ולה' הישועה.

שבת שלום ומברך!

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה י' מבערגיר ועני (6)

שפירה רבנו נחמן מברסלב זיע"א - לשה"ק

שוב התחיל הקיסר להתאנח ולגנח: כמה שיבה רעה ומרה להקיסר הזה, כי שמע, שהיפתתאר שלו נאבדה, והוא נשלח! ויאמר, עוד אותו הבחור: בשביל אכזריותו וגדלותו שלו אבד את עצמו ואת בתו, ואני נשלכתי לכאן; הכל עלידו!

שאלו עוד (הינו הקיסר להבחור): אם היה בא לידך היית נוקם בו? השיב לו: לאו! אדרבא! הייתי מפרנסו ממש כמו שאני מפרנס אותך.

ויתודע הקיסר אליו והודיעו, שהוא בעצמו הוא הקיסר הנ"ל, ומה שעבר עליו וכו'. ונפל עליו (הבחור הנ"ל) וחקקו ונשקו. והיא (הינו היפתתאר, שהיתה גם כן שם, רק שהיתה נדמית לזכר) שמעה כל זאת, מה שאלו מדברים זה לזה.

והבחור הנ"ל היה דרפו לילך בכל יום ועשה לו סימן בשלשה אילנות, כי היה שם אלפי אלפים אילנות, ובקש שם הכתב הנ"ל (הינו בשלשה אילנות מהם) ועשה בהם סימן כדי שלמחר לא יצטרך לבדק ולחפש באלו השלשה אילנות. כלי האי ואולי ימצא אותו הכתב הנ"ל.

וכשהיה חוזר משם, היה בא עם עינים בכויות מחמת שהיה בוכה, כשבקש ולא מצא. שאלו אותו: מה אתה מבקש באלו האילנות, כנ"ל, ואחר כך אתה חוזר ועיניך בכויות?

השיב להם וספר להם כל אותו המעשה, שבת הקיסר שלחה לו כתב וכו', וטמן אותו באלו אילנות, ובא רוח סערה וכו', כנ"ל, ועתה הוא מבקש אולי ימצא.

אמרו לו: למחר, כשתלך לבקש, גלף גם כן עמך, אולי נמצא אנחנו אותו הכתב. וכן היה, והלכו הם עמו גם כן, ומצאה הבת קיסר את אותו הכתב באילן, ופתחה אותו וראתה, שהוא כתב ידה ממש.

וישבו שם אלו הנ"ל יחד, והיו אוכלים ושותים, כנ"ל. והיו מנגנים בכלי שיר, כי כלם היו יכולים לנגן, כי זה קיסר, וכן הם יכלו גם כן לנגן, כנ"ל.

והוא, הבחור הנ"ל, היה הבריה ביניהם, כי כבר היה שם מפבר. והיה מביא להם בשר ואכלו והיו שורפים שם עצים, שהיו יקרים מן זהב פישוב,

והיה אותו הבחור הנ"ל מוכיח להם (לשון הוכחה וברור דברים), שפאן טוב לבלות ימי חייהם כפי הטוב שיש לבני אדם בעולם פישוב, טוב לפניהם לישב פאן לבלות פאן ימי חייהם. שאלו אותו: מה טוב היה לך, שאתה אומר, שפאן טוב יותר לפניה? השיב להם וספר לפניהם מה שעבר עליו שהיה בן בערגיר וכו', עד שבא לכאן, ומה היה לו בזה שהוא בן בערגיר, שהיה לו כל טוב, גם כן יש לו כל טוב. והוכיח להם, שטוב לבלות פאן ימי חייהם.

שאלו הקיסר הזה הנ"ל: השמעת מאתו הקיסר? השיב לו ששמע. שאל אותו על היפתתאר, אם שמע ממנה. השיב לו גם כן: הן. והתחיל הבחור להתרגז ואמר: זה

הרוצח! (הינו אותו הקיסר הנ"ל שדברו ממנו, כי הוא לא ידע, שזה שמדבר עמו הוא הוא הקיסר בעצמו. והיה הבחור אומר בכעס כחורק בשניו עליו ואמר בכעס זה הרוצח). ושאלו (הינו זה הקיסר, שנדמה לאיש אחר, שאל להבחור): מפני מה הוא רוצח? השיב לו: בשביל אכזריות שלו וגסותו באתי לכאן.

שאלו: ואיך? וישב עצמו הבחור, שבכאן אין לו ממי להתירא, והגיד לו וספר לו כל אותו המאדע שעבר עליו. (נראין הדברים, שבתחלה לא ספר לו גוף המעשה, רק שהיה בן בערגיר) שאלו: אם היה זה הקיסר בא לידך היית נוקם בו עכשו? השיב לו: לאו. (כי הוא היה רחמן) אדרבא! הייתי מפרנסו כמו שאני מפרנס אותך.

חֲשֹׁבָה בְּדַעְתָּהּ: אם תגיד לו תכף שהיא היא, כִּשְׁתַּחֲזֹר ותפֹּטט אלו המלבושים ותחזור ליפיה ותהיה שוב יפת־תאר כמקדם יוכל לפל ולגוע, והיא רוצה שיהיה בכשרות פֶּדֶת. והלכה והחזירה לו הכֶּתֶב, ואמרה לו, שִׁמְצָאָה הַכֶּתֶב. ותכף נפל חלשות. והחיו והבריא אותו, והיה ביניהם שמחה גדולה.

אחר־כֵּן אמר אותו הבחור: למה לי הכֶּתֶב? היכן אִמְצָאָה? כי בהכרח היא עִכְשָׁו אֶצֶל אִיזָה מְלָךְ, וְלָמָּה לִי זֹאת? אֲבַלְהָ פֶּאֶן יָמֵי חַיֵּי! והשיב לה הכֶּתֶב ואמר לה: הא לך הכֶּתֶב ותלך ותשאננה (פי היא נדמית לזכר, כפ"ל) וְרָצְתָה לִילָךְ.

ובקשה ממנו, שִׁילַךְ עִמָּה גַם־כֵּן, כי הוא בְּוֹדָאֵי יִקַּח אותה, והיה הטוב ההוא, אֲשֶׁר יְהִיֶה לִי, אֶתֶן לָךְ חֶלֶק גַּם־כֵּן (הינו שהבת קיסר, שנדמית לזכר, אמרה אל הבחור, שלא ידע שהיא בעצמה היא היפת־תאר הנ"ל, שִׁילַךְ עִמָּו גַּם־כֵּן, והוא בְּוֹדָאֵי יִקַּח אֶת היפת־תאר ויטיב עם הבחור גם־כֵּן). **והבחור ראה, שהוא איש חכם** (הינו הבת קיסר, שאנו מדברים עליה בלשון זכר כפ"ל), **ובְּוֹדָאֵי יִשִּׁיג ויקח אותה, ונתרצה לילך עמו**

והקיסר הנ"ל היה נשאר לבדו, כי הוא היה ירא לשוב אל המדינה, ובקשה ממנו שִׁילַךְ גַּם־כֵּן, כי מאחר שהוא ישוב ויקח היפת־תאר, אין לו אימה עוד (כי יחזור המזל) **ויוכל להשיבו גם־כֵּן.**

והלכו אלו השלשה יחד, ושכרו להם ספינה. ובאו אל המדינה, שיושבת שם הקיסרית, ובאו אל אותו העיר, שהיא יושבת שם, והעמידו הספינה,

וישבה עצמה (בת הקיסר): **אם תודיע תכף לאמה, שבאתה תוכל לגוע.** ושלחה אצלה באשר שנמצא איש, שידוע ידיעה מבתה. אחר־כֵּן הלכה בעצמה וספרה להקיסרית כל מה שעבר על בתה, וספרה לה כל המעשה, ולבסוף אמרה לה: והיא גם־כֵּן בכאן. אחר־כֵּן אמרה לה האמת: **אני אני היא,**

והודיעה לה, שגם החתן שלה, בן הבערְגִיר, הוא גם־כֵּן בכאן, אף אמרה לה, שאינה רוצה באפן אחר, רק שישבו את אביה הקיסר למקומו, ואמה לא הייתה מרצית לזה כלל, כי חרה לה עליו מאד על שבשבילו היה כל הנ"ל, אף אף־על־פי־כֵּן הכֶּרְחָה לְמַלְאוֹת רָצוֹן בְּתָהּ. ורצו להשיבו ויבקשו והנה אין הקיסר נמצא כלל.

והגידה לה בתה, שגם הוא בכאן, והיתה החתונה. **והשמחה בשלמות, והמלוכה והקיסרית קבלו הזוג הזה ומלכו בכפה.**

גם אחר־כֵּן לא היה להקיסר הזקן גדלה, כי הפל היה על־ידו. **המאטרַאס טפחו טפחו אותו על פניו ודחפוהו.**

הבערְגִיר היה לו גדלה מאד (כי הוא) אבי הקיסר, שהוא העקר. בלוט כתיב (בראשית יט): הִהָרָה הַמֶּלֶט, הִינּוּ בַעֲרֻגִיר, וּמְמַנּוּ נוֹלַד מְשִׁיחַ, שְׂיָבֹא בַמְהָרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן.

ישראל היה להם סימנים במצרים (שמות א): "פֶּקֶד פֶּקֶדְתִּי" מי שיאמר להם זה הלשון, הוא הגואל. והדבר תמוה: מאחר שידעו כל ישראל מזה, אם־כֵּן מהו הסימן? אֶפְשָׁר לֹא נִמְסָר אֶלָּא לְהַזְקֵנִים, וגם על הגואל האחרון בְּוֹדָאֵי יֵשׁ סִמְנִים.

משיח יגיד לישראל כל מה שעבר על ישראל בכל יום ויום. על כל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפֶרֶט.

תמר אבדה גם־כֵּן הסימנים, כמובא במדרש (מדרש רבה פרשת בראשית פרשה פ"ה). גם כשהיתה יוצאת לשוּרָף, בא הס"מ (הסמ"ד"מ"ם) והרחיק ממנה הסימנים, ובא גבריאל וקרבו, כמו שנאמר במדרש, וממנה נולד משיח, שְׂיָבֹא בַמְהָרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן.

בענין המבאר במעשה זה, שכל אחד בא עם שיר של חֶשֶׁק, ולקצתם וכו', הנמשל מוכן, שפמו כן כמה גדולים עושים מה שעושים, וכל אחד אומר שירים וכיוצא ורוצים להשיג תכלית המבקש, ואין מי שיוזכה לעקר התכלית האמתית בשלמות, כי אם הראוי לזה, ולקצתם משיבים על ידי שליח או מאחורי הכתל או שפראים להם פנים וכו', כמבאר בהמעשה הנ"ל, אף לסוף, הינו כשסתלקים, משיבים להם, שעדין לא עשו כלום וכו', כמו שכתוב שם במעשה סוף התשובה, שמשובה היפת־תאר, עין שם, עד שְׂיָבֹא הַמְּנַהֵיג הַנִּכּוֹן וכו'.

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂי־חַיִּים קְדֻמוֹנִיּוֹת - מַעֲשֵׂה י' מִבְּעֵרְגֵיר וְעֵנִי (6)

וּוּאֵס הָאֵס דְּעֵרְצִיילֵט רַבֵּנוּ נַחְמָן מִבְּרֵסְלָב זִיע"א - אִידיש

הָאֵס עַר אִים גִּפְרֵעֵגֵט. פֿאַרְוּאֵס אִיז עַר אַ רֹצַח. הָאֵס עַר אִים גִּעֲנֵפֶעֶרֶט. אִיבֶּעַר זֵיין אַכְזָרִיּוֹת און אִיבֶּעַר זֵיין גִּסוּת בֵּין אִיךְ אַהֶעַר גִּקוּמֵעַן. הָאֵס עַר אִים גִּפְרֵעֵגֵט. ווי אַזוי אִיז דָּאס גִּוּוּעַן.

הָאֵס זִיךְ דְּעַר בַּחוּר מֵיִשָּׁב גִּוּוּעַן. דָּא הָאֵס עַר זִיךְ פֿאַר קִינֵעֵם קִיין מוֹרָא נִיט צוּ הָאִבִּין. הָאֵס עַר אִים גִּזְאָגֵט און הָאֵס אִים דְּעֵרְצִיילֵט דִּי גֵאנְצֵעַ מַעֲשֵׂה וּוּאֵס מִיט אִים הָאֵס זִיךְ אִיבֶּעַר גִּטָּאן.

הָאֵס עַר אִים גִּפְרֵעֵגֵט. אַז דְּעַר קִיסָר זָאל דִיר קוּמֵעַן אִין דְּעַר הָאֵנֵט אַרִיין וּוּאֵלֶסְטוּ זִיךְ אִין אִים הֵינִיט נוֹקֵם גִּוּוּעַן. הָאֵס עַר אִים גִּעֲנֵפֶעֶרֶט נִיין (וּוּאֵרן עַר אִיז גִּוּוּעַן אִיין גוֹטֶעַר אִיין רַחֲמֵן) אַדְרָבָא אִיךְ וּוּאֵלֶט אִים אַזוי מִפְרָנֵס גִּוּוּעַן. ווי אִיךְ בֵּין דִיךְ מִפְרָנֵס.

הָאֵס ווִידֵעַר דְּעַר קִיסָר אַנְגִּיהוּיבֵן צוּ זִפְצָן און צוּ קְרַעֲכָצִין. און הָאֵס גִּזְאָגֵט. וּוּאֵס פֿאַר אִיין שְׁלֵעֲכָטֵע און אִיין בִּיטֶעֶרֶע עֲלֵטֶעַר דְּעַר קִיסָר הָאֵס. וּוּאֵרן עַר הָאֵס גִּיהֶעֶרֶט אַז דִי טָאכְטֶעַר זֵינֶע דִי יַפֶּת תּוֹאֵר אִיז פֿאַרפֿאַלִין גִּוּוּאֵרִין. און עַר אַלִיין אִיז פֿאַרשִׁיקֵט גִּוּוּאֵרִין הָאֵס זִיךְ ווִידֵעַר דְּעַר בַּחוּר אַנְגִּירוּפִין. אִיבֶּעַר זֵיין אַכְזָרִיּוֹת (פֿלוּמֶר אום דְּעַר בִּארִימֶקִיִּיט) און אִיבֶּעַר זֵיין גִּדְלוּת. הָאֵס עַר זִיךְ אוֹיס גִּיבְרָאכְט און זֵיין טָאכְטֶעַר. און אִיךְ בֵּין אַהֶעַר פֿאַרְוּאֵרפִין גִּוּוּאֵרִין. אַלְץ אִיבֶּעַר אִים.

הָאֵס עַר אִים ווִידֵעַר גִּפְרֵעֵגֵט (דְּעַר קִיסָר צוּ דַעַם בַּחוּר) אַז עַר זָאל דִיר קוּמֵעַן אִין דְּעַר הָאֵנֵט אַרִיין. וּוּאֵלֶסְטוּ זִיךְ אִין אִים נוֹקֵם גִּוּוּעַן עֲנֵפֶעֶרֶט עַר אִים נִיין. אִיךְ וּוּאֵלֶט אִים אַזוי מִפְרָנֵס גִּוּוּעַן פּוֹנֶקֵט אַזוי ווי אִיךְ בֵּין דִיךְ מִפְרָנֵס.

הָאֵס זִיךְ דְּעַר קִיסָר דְּעֵרְקֵעֵנֵט צוּ אִים. און הָאֵס אִים מוֹדִיעַ גִּוּוּעַן אַז עַר אִיז דָּאס אַלִיין דְּעַר קִיסָר. און וּוּאֵס סֵע הָאֵס זִיךְ

און זֵי הָאִבִּין דָּאָרְט גִּשְׁפִּילֵט אויף כְּלִי שִׁיר. וּוּאֵרן זֵי אַלֵּע הָאִבִּין גִּיקֵעֵנֵט שְׁפִילִין. וּוּאֵרן דְּעַר אִיז אַ קִיסָר. און אַזוי זֵי הָאִבִּין אויף גִּיקֵעֵנֵט שְׁפִילִין.

און עַר דְּהֵינֵנוּ דְּעַר בַּחוּר. עַר אִיז גִּוּוּעַן דְּעַר בְּרִיָּה צוּוִישֵׁן זֵי. וּוּאֵרן עַר אִיז שוִין דָּאָרְט גִּוּוּעַן פּוֹן לֵאנְג. און עַר פֿלֵעֵגֵט זֵי צוּ בְּרַעֲנִיגֵעַן פֿלִיש הָאִבִּין זֵי גִיגֵעֵסִין. און זֵי פֿלֵעֵגִין דָּאָרְט בְּרַעֲנֵעַן הָאֵלְץ וּוּאֵס סֵע אִיז טִיעֶרֶרֶר גִּוּוּעַן פּוֹן גָּאָלד אִין יִשׁוּב.

פֿלֵעֵגֵט זֵי דְּעַר בַּחוּר צוּ דְּרִינגֵעַן אַז דָּא אִיז גוּט אִיבֶּעַר צוּ לְעִבִין דִי יֵאָרִין. וועדִלִיג דָּאס גוּטֵץ וּוּאֵס מַעֲנֵטֵשִׁין הָאִבִּין אויף דְּעַר וועלֵט אִין יִשׁוּב. אִיז בְּעֵסֶעַר אַז מַעַן זָאל דָּא זִיצִין. מַעַן זָאל דָּא אִיבֶּעַר לְעִבִין דִי וועלֵט.

הָאִבִּין זֵי אִים גִּפְרֵעֵגֵט. וּוּאֵס פֿאַר אַ גוּטֵץ הָאֵסְטוּ דַעַן גִּיהָאֵט אַז דוּ זָאגְסֵט אַז דָּא אִיז פֿאַר דִיר בְּעֵסֶעַר. הָאֵס עַר זֵי גִעֲנֵפֶעֶרֶט. און הָאֵס זֵי דְּעֵרְצִיילֵט. וּוּאֵס מִיט אִים הָאֵס זִיךְ אִיבֶּעַר גִּטָּאן ווי עַר אִיז גִּוּוּעַן אַ בְּעֵרְגִירֵס זון וְכוּ' בִּיז עַר אִיז אַהֶעַר גִּיקוּמֵעַן און וּוּאֵס אִיז אִים דְּרוּיס גִּיקוּמֵעַן וּוּאֵס עַר אִיז גִּוּוּעַן אַ בְּעֵרְגִירֵס זון. עַר הָאֵס גִּיהָאֵט כֵּל טוֹב. דָּא הָאֵס עַר אויף כֵּל טוֹב. (אַזוי הָאֵס דְּעַר בַּחוּר אַלְץ צוּ זֵי גִזְאָגֵט) און עַר הָאֵס זֵי גִידְרוּנְגֵעַן אַלְץ אַז דָּא אִיז גוּט אִיבֶּעַר צוּ לְעִבִין דִי וועלֵט. הָאֵס אִים דְּעַר קִיסָר גִּפְרֵעֵגֵט. הָאֵסְטוּ גִיְהֶעֶרֶט פּוֹן דַעַם קִיסָר. הָאֵס עַר אִים גִּעֲנֵפֶעֶרֶט עַר הָאֵס גִיְהֶעֶרֶט. הָאֵס עַר אִים גֵּעֲפֵרֶעֶגֵט אויף דַעַם יַפֶּת תּוֹאֵר. אויב עַר הָאֵס גֵּעֲהֶעֶרֶט פּוֹן אִיר. הָאֵס עַר אִים אויף גִּעֲנֵפֶעֶרֶט. יוֹא.

הָאֵס דְּעַר בַּחוּר אַנְגִּיהוּיבֵן צוּ רִיִּדִין מִיט פֵּעַס און הָאֵס גִּזְאָגֵט. דְּעַר רֹצַח. (אַזוי ווי אִינֶעַר קִרִיצֵט מִיט דִי צִיין אויף דַעַם אַנְדֶּעֶרִין אַזוי הָאֵס דְּעַר בַּחוּר גִּזְאָגֵט מִיט פֵּעַס אויף דַעַם קִיסָר וּוּאֵס זִי הָאִבִּין פּוֹן אִים גִּשְׁמוּסֵט. וּוּאֵרן עַר הָאֵס נִיט גִּוּוּאֵסְט אַז דְּעַר קִיסָר אַלִיין שְׁמוּסֵט מִיט אִים)

מיט אים איבער גיטאן. איז דער בחור אויף אים אנדער גיפאלין און האט אים גיקושט און גיהאלצט.

און זי (דהיינו די יפת תואר וואס זי איז דא אויף גיווען. נאר פארשטעלט פנ"ל) הערט דאס אלץ ווי די ביידע שמוסין איינער מיט דעם אנדערין.

און דער בחור איז זיין סדר גיווען. ער פלעגט אלע טאג גיין. און האט זיך איין סימן גימאכט אין דריי ביימער. און האט דארט גיזוכט דאס פתב. ווארין סע איז דארט גיווען אלפי אלפים ביימער.

פלעגט ער זיך מאכין איין סימן אין דריי ביימער. וואס ער האט גיזוכט. פדי ער זאל שוין מארגין ניט באדארפין זוכן אין די דריי ביימער. אזוי פלעגט ער טאן אלע טאג. טאמער פארט וועט ער גיפינען דאס פתב. (דהיינו דאס פתב וואס זי האט אים גישיקט וואס סע איז ביי אים פארפלין גיווארין צווישן די ביימער פנ"ל)

און אז ער פלעגט זיך אומקערין פון דארט פלעגט ער קומען מיט פארווייניגע אויגן. ווארין ער פלעגט וויינען. אז ער האט גיזוכט און האט נישט גיקענט גיפינען. האבין זיי אים גיפרעגט (דהיינו דער קיסר מיט דער יפת תואר) וואס זוכסטו צווישן די ביימער. און דערנאך קומסטו צוריק מיט פארווייניגע אויגן.

האט ער זיי דערציילט די גאנצע מעשה. באשר די בת קיסר (דהיינו די יפת תואר) האט אים גישיקט א פתב. האט ער עס באהאלטן אין איין בוים פון די ביימער איז גיקומען איין שטוירעם וינט וכו' פנ"ל היינט זוכט ער טאמער וועט ער עס גיפינען.

האבין זיי צו אים גיזאגט. מארגין אז דו וועסט גיין זוכן וועלין מיר מיט דיר אויף גיין. טאמאר וועלין מיר גיפינען דאס פתב. איז אזוי גיווען. זענען זיי מיט אים אויף גיגאנגען.

האט די בת קיסר גיפונען דאס פתב אין איין בוים. און זי האט עס אויף גיפנינט. האט זי גיזעהן. אז דאס איז איר אייגן פתב פון איר האנט.

האט זי זיך מיישב גיווען. אז זי וועט אים תיכף אויס זאגן. אז זי איז דאס אליין. אז זי וועט זיך ווידער אויסטאן די קליידער. און וועט זיך ווידער אומקערין צו איר שיינקייט. און זי וועט ווידער זיין א יפת תואר אזוי ווי פריר. קאן ער זיך אנדער פאלן און אויס גיין. און זי וויל סע זאל זיין בכשרות פדת (פלומר נעמען קאן זי אים דא ניט אין דער מדבר ווארין זי באדארף מיט אים חתונה האבין אזוי ווי סע קער צו זיין)

איז זי גיגאנגען. און האט אים אומגיקערט דאס פתב און זי האט צו אים גיזאגט אז זי האט גיפונען דאס פתב. (פלומר דאס האט זי אים נאך ניט אויס גיזאגט אז זי איז דאס אליין נאר זי האט אים סתם גיזאגט אז זי האט דאס פתב גיפונען)

איז ער תיכף אנדער גיפאלין און איז גיבליבן חלשות. האבין זיי אים דערמינטערט. איז צווישן זיי גיווען א גרויסע שמחה. דערנאך האט דער בחור גיזאגט. וואס טויג מיר דאס פתב ווי וועל איך זי שוין קאנען גיפינען. זי איז זיך היינט א וודאי ערגעץ ביי עפעס א מלך. (ווארין ער האט גימיינט אז זי איז פארקויפט גיווארין דורך דעם רוצח אזוי ווי דער קיסר האט אים דערציילט) נאך וואס טויג מיר דאס. איך וועל מיר דא איבער לעבן מיינע יארין. און איז גיגאנגען. און האט איר אומגיקערט דאס פתב. און האט צו איר גיזאגט נא דיר דאס פתב וועסטו גיין און וועסט זי נעמען. (ווארין זי איז זיך גיווען פארשטעלט ווי איין זכר)

האט זי זיך גילאזט גיין און האט אים גיבעטין אז ער זאל אויף מיט איר גיין. ווארין איך וועל זי בוודאי נעמען. וועט זיך מיר גוט זיין. וועל איך דיר אויף איין חלק גיבן פון מיין גוטץ (פלומר די בת קיסר וואס זי איז גיווען פארשטעלט ווי איין זכר האט עס אזוי גיזאגט צו דעם בחור)

און דער בחור האט גיזעהן אז דער איז א חכם און ער וועט זי בוודאי נעמען. איז ער מרוצה גיווארין מיט אים צו גיין. (דהיינו מיט דער בת קיסר וואס ער האט גימיינט אז זי איז איין זכר) און דער קיסר איז גיבליבן אליין. ווארין ער האט מורא גיהאט זיך אום צו קערין. אין דער מדינה אריין.

הָאָט זײַ אַיִם גײַבעטײַן. אַז ער זאַל אויף גײַן וואַרײַן ער וועט זײַ בּוֹדַאי נעמען די יַפֿת תּוֹאַר. הָאָסְטוּ זײַךְ שׁוֹיִן קײַן מוֹרָא נײַט צו הָאָבײַן (פֿלומר זײַ האָט אַיִם גײַזאַגט אײַךְ וועל זײַךְ בּוֹדַאי אַפּוֹזײַכן די יַפֿת תּוֹאַר הָאָסְטוּ שׁוֹיִן קײַן מוֹרָא נײַט צו הָאָבײַן. וואַרײַן דאָס מײַל וועט זײַךְ אומקערײַן אַז מען וועט זײַ גײַפּינען) און מען וועט דײַךְ אויף הײַסײַן אום קערײַן.

זענען זײַ גײַגאַנגען די אַלע דרײַ אײַן אײַנעם. און זײַ הָאָבײַן זײַךְ גײַדוֹנְגֶען אַ שׁיף און זײַ זענען גײַקומען צו דער מְדִינָה. וואוּ די קײַסר־טײַ זײַצט. און זײַ זענען גײַקומען צו דער שְׁטאַט וואוּ זײַ זײַצט דאַרטײַן.

און זײַ הָאָבײַן אַנײַדער גײַשְׁטעלֿט די שׁיף הָאָט זײַךְ די בַּת קײַסר מײַשׁב גײַווען. אַז זײַ וועט תּיִכְפֿף אויס זאַגן דער מוֹטֿער. אַז זײַ אײַז גײַקומען. קאַן זײַ אויסגײַן. אײַז זײַ גײַגאַנגען און הָאָט גײַשׁיקט צו דער מוֹטֿער. בַּאָשֶׁר סֶע גײַפּינֿט זײַךְ אַ מַעֲנֶשֶׁט. וואָס ער הָאָט אײַן יִדִיעָה פֿון אײַר טאַכטער.

דערנאָך אײַז זײַ אַלײַן גײַגאַנגען צו דער קײַסר־טײַ און הָאָט אײַר דערצײַלט. וואָס סֶע הָאָט זײַךְ אײַבער געטאַן מײַט אײַר טאַכטער. און הָאָט אײַר דערצײַלט די גאַנצע מעשָׂה. און צום סוף הָאָט זײַ אײַר גײַזאַגט (מײַט דעם לָשׁוֹן).

און זײַ (דײַנו די טאַכטער) אײַז אויף דאָ. דערנאָך הָאָט זײַ אײַר גײַזאַגט דעם אַמֶת. אײַךְ בײַן דאָס אַלײַן. און זײַ הָאָט אײַר מוֹדִיעַ גײַווען. אַז אײַר חֶתָן דײַנו דעם בערגערס זון אײַז אויף דאָ.

נאַר זײַ הָאָט גײַזאַגט צו דער מוֹטֿער. אַז זײַ ווײַל אַנְדֶערשׁ נײַט. נאַר אַז מען זאַל אומקערײַן קריק אײַר פֿאַטער דעם קײַסר אויף זײַן אָרט. און די מוֹטֿער הָאָט דאָס גאַר נײַט גײַוואָלט. וואַרײַן זײַ אײַז אויף אַיִם זײַער ברוֹגֶז גײַווען. ווײַל אײַבער אַיִם אײַז דאָס אַלץ גײַווען נאַר זײַ הָאָט גײַמוֹזֶט צוֹלִיב טאַן דאָס אײַר טאַכטער.

הָאָט מען גײַוואָלט אַיִם אומקערײַן (דײַנו דעם קײַסר) הָאָט מען גײַזוכט דעם קײַסר. און ער אײַז גאַר נײַט דאָ. הָאָט אײַר די טאַכטער אַיִם גײַזאַגט אַז דער קײַסר אײַז אויף דאָ מײַט זײַ.

אײַז גײַווען די חתונה. און די שְׁמִחָה אײַז אײַן גאַנצײַן.

און די מְלוּכָה און דאָס קײַסרײַת הָאָבײַן זײַ אַפּגײַנומען. דײַנו דעם בערגערס זון מײַט דער יַפֿת תּוֹאַר וואָס זײַ הָאָבײַן חתונה גײַהאַט. און זײַ הָאָבײַן מוֹלֶךְ בְּפִיפֿה גײַווען. דײַנו זײַ הָאָבײַן גײַקײַנגט אײַבער גאַר דער וועלט. אַמֶן וַאֲמֶן.

דערנאָך הָאָט אויף דער אַלטער קײַסר קײַן גְדוּלָה נײַט גײַהאַט וואַרײַן סֶע אײַז אַלץ אײַבער אַיִם גײַווען:

דער בערגער הָאָט גײַהאַט גרויס גְדוּלָה ער אײַז דעם קײַסר־ס פֿאַטער וואָס ער אײַז דער עיקר:

דעם מאַטראַס הָאָט מען אַן גײַפֿאַטשֿט אַן גײַפֿאַטשֿט און מען הָאָט אַיִם אַרויס גײַשְׁטוֹפֿט.

בײַ לוט שְׁטײַט הֶהָרָה הֶמְלֵט דאָס אײַז אַ בערגר. און פֿון אַיִם קומט אַרויס מְשִׁיחַ:

יודין הָאָבײַן אײַן מצרים גײַהאַט סײַמנים ווער דער גוֹאֵל וועט זײַן וכו' און אויף דעם גוֹאֵל וואָס סֶע וועט קומען אײַז בּוֹדַאי אויף דאָ סײַמנים.

מְשִׁיחַ וועט זאַגן אײַטליכן יודין וואָס מײַט אַיִם הָאָט זײַךְ אײַבער גײַטאַן אײַטליכן טאַן:

תָּמַר הָאָט אויף פֿאַרלוירן די סײַמנים. אַזוי ווי אײַן מְדַרְשׁ שְׁטײַט. און אַז מען הָאָט זײַ גײַוואָלט פֿאַרברענגען אײַז גײַקומען דער ס״מ און הָאָט פֿון אײַר דערנווייטערט די סײַמנים. און דער מְלַאָךְ גְּבַרְיָאֵל אײַז גײַקומען און הָאָט זײַ צו אײַר אַפּ גײַבראַכט. אַזוי ווי אײַן מְדַרְשׁ שְׁטײַט און פֿון אײַר קומט אַרויס מְשִׁיחַ. בְּמִהְרָה בְּמִינּוּ אַמֶן.

דאָס הָאָט אַלץ דער רַבִּי זײַל גְּשִׁמוּסֶט נאָךְ דער מעשָׂה כְּדִי מען זאַל זײַךְ קענען עפֿעס שְׁטוֹיִסײַן ווי ווײַט די מעשָׂה דערלאַנגט. אַז וואוּיל אײַז דעם וואָס ער וועט זוכֶה זײַן צו ווײַסן דעם סוד פֿון די מעשִׁיִּוֹת אַפּילוּ אויף יענער וועלט.

דאָס וואָס דאָ שְׁטײַט אײַן דער מעשָׂה ווי אײַטליכער קומט מײַט זײַן שׁיר. און אַ טײַל ענפֿערט מען דורך אײַן שְׁלִיחַ וכו' פֿנ״ל. אַזוי אײַז פֿאַר הַאֲנִדִּין פֿמָה גרויסע לײַט.

וואָס אַטליכער טוט וואָס ער טוט. און אײַטליכער פֿאַרײַט זײַךְ און ווײַל דערלאַנגען דעם רַעכְטֶן תּכְלִית. און קײַנער אײַז נײַט זוכֶה צום רַעכְטֶן תּכְלִית צום אַמֶת. נאַר דער וואָס ער אײַז ראוי דערצו. און אַ טײַל ענפֿערט מען דורך אײַן שְׁלִיחַ. אַדער פֿון אײַנטער דער וואַנט. אַדער מען ווײַזט זײַ אַרויס דאָס פֿנים וכו' אַזוי ווי אײַן דער מעשָׂה שְׁטײַט. נאַר צום סוף אַז זײַ גײַען אַוועק פֿון דער וועלט. ענפֿערט מען זײַ. אַז זײַ הָאָבײַן נאָךְ גאַר נײַט גײַטאַן.

אַזוי ווי אײַן דער מעשָׂה שְׁטײַט ווי די יַפֿת תּוֹאַר הָאָט צום סוף זײַ גײַענפֿערט די וואַסערײַן זענען אַבער אײַבער דײַר נאָךְ נײַט אַרײַבער גײַגאַנגען. בײַז סֶע וועט קומען דער רַעכְטֶן מְנַהִיג בְּמִהְרָה בְּמִינּוּ אַמֶן. דאָס הָאָט אויף דער רַבִּי זײַל גײַשְׁמוּסֶט.

_____ נאמען
 _____ טעלפון
 _____ שטאט

דעם רבינ'ס מעשיות

בחינה אויף ספורי מעשיות

די צענטע מעשה (6) (סוף) - פונעם בערגיר מיטן ארימאן

- ער האט זיך זייער געפריידט
- ער האט געווינט פון איבער גענומענקייט
- ט. וואס האט דער זוהן פון בערגיר געטון מיט די כתב וואס מ'האט געטראפן?
  - ער האט עס געגעבן פארן קיסר
  - ער האט עס געהאלטן פאר זיך
  - ער האט עס געגעבן פאר די טאכטער פון קיסר
- י. איז דער קיסר געגאנגען מיט דער זוהן פון בערגיר און די טאכטער פון קיסר?
  - ער איז געבליבן אליין
  - זיי זענען געגאנגען די אלע דריי אין איינעם
  - ער איז געגאנגען נאך זיי
- יא. צו וועלכע מדינה זענען זיי אנגעקומען?
  - צו די מדינה וואס דער בערגיר איז דארטן
  - צו די מדינה וואס די קיסרית זיצט דארטן
  - צו די מדינה וואס דער רוצח איז דארטן
- יב. וואס האט די טאכטער פון קיסר געשיקט זאגן פאר איר מאמע?
  - אז מ'האט געטראפן איר טאכטער
  - אז עס איז דא א מענטש וואס האט איין ידיעה פון איר טאטכער
  - אז עס איז דא א איינער וואס ווייסט וואו די טאכטער איז
- יג. וואס האט די טאכטער פון קיסר אליין דערציילט נאכדעם פאר איר מאמע?
  - וואס ס'האט זיך געטון מיט איר טאכטער
  - וואס ס'האט זיך געטון מיטן קיסר
  - וואס ס'האט זיך געטון מיטן זוהן פון בערגיר
- יד. ווער האט געהאט גרויס גדולה נאכדעם?
  - דער קיסר
  - די טאכטער פון קיסר
  - דער בערגיר
- טו. וואס לערנסטו זיך ארויס פון די מעשה?
  - אז עס איז נישטא קיין יאוש אויף די וועלט
  - אז ביים סוף וועט אלעס ווערן פאראכטן
  - _____

- א. וואס האבן געטון אין מדבר דער קעניג און די בת קיסר און דער זוהן פון בערגיר?
  - געשפילט אויף כלי שיר
  - זיך געפרייעט און געטאנצט
  - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ב. וועלכע האלץ פלעגן זיי ברענען דארטן?
  - האלץ וואס איז טייערער פון זילבער אין ישוב
  - האלץ וואס איז טייערער פון דיימאנטן אין ישוב
  - האלץ וואס איז טייערער פון גאלד אין ישוב
- ג. ווער האט זיך דער ערשטער אנטפלעקט (באוויזן) ווער ער איז?
  - דער קיסר
  - דער זוהן פון בערגיר
  - די טאכטער פון קיסר
- ד. ווער האט זיך דער צוויטער אנטפלעקט (באוויזן) ווער ער איז?
  - דער קיסר
  - דער זוהן פון בערגיר
  - די טאכטער פון קיסר
- ה. אין וויפיל בוימער האט דער זוהן פון בערגיר יעדן טאג געזוכט די כתב?
  - אין צוויי
  - אין דריי
  - ער האט נישט געציילט וויפיל
- ו. וואס האט דער זוהן פון בערגיר געטון ווען ער האט נישט געטראפן די כתב?
  - געווארן בעצבות
  - געוויינט
  - זיך געשטארקט
- ז. ווער האט געטראפן די כתב?
  - דער קיסר
  - דער זוהן פון בערגיר
  - די טאכטער פון קיסר
- ח. וואס איז געשען מיט דער זוהן פון בערגיר ווען מ'האט געטראפן די כתב?
  - ער איז געפאלן חלשות

איז ג'ווען די תתנה. און די שמחה איז אין גאנצין - מיט אסאך הצלחה!!!

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפועקן פון שלאף."

דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס אעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה י' (6) (סוף) - מבערגיר ועני

- א. מה עשו המלך והבת קיסר וכן הבערגיר במדבר?
 מנגנים בכלי שיר
 שמחו ורקדו
 שתי התשובות נכונות
- ב. איזה עצים היו שורפין שם?
 עצים שהיו יקרים מן כסף בישוב
 עצים שהיו יקרים מאבנים טובות בישוב
 עצים שהיו יקרים מן זהב בישוב
- ג. מי גילה את עצמו הראשון?
 הקיסר
 בן הבערגיר
 בת הקיסר
- ד. מי התגלה עצמו השני?
 הקיסר
 בן הבערגיר
 בת הקיסר
- ה. בכמה אילנות חיפש בן הבערגיר כל יום את הכתב שקיבל מבת הקיסר?
 בשתיים
 בשלש
 לא ספר
- ו. מה היה עושה בן הבערגיר כשחיפש ולא מצא הכתב?
 התעצב
 בכה
 התחזק
- ז. מי מצא בסוף את הכתב?
 הקיסר
 בן הבערגיר
 בת הקיסר
- ח. מה קרה לבן הבערגיר כשנמצא הכתב?
 נפל חלשות
 שמח מאוד
 בכה מרוב התרגשות
- ט. מה עשה בן הבערגיר עם הכתב שנמצא?
 נתנו לקיסר
 השאיר אצלו
 נתנו לבת הקיסר
- י. האם הקיסר הלך עם בן הבערגיר ובת הקיסר?
 נשאר לבדו
 הלך עמהם יחד
 הלך אחריהם
- יא. לאיזה מדינה הגיעו?
 למדינה שהיה שם הבערגיר
 למדינה שיושבת שם הקיסרית
 למדינה שהיה שם הרוצח
- יב. מה שלחה בת הקיסר להודיע לאמה?
 שנמצאה בת הקיסר
 שנמצא איש שיודע ידיעה מבתה
 שנמצא איש שיודע היכן נמצאת בתה
- יג. מה ספרה בת הקיסר לקיסרית בתחילה?
 כל מה שעבר על בתה
 כל מה שעבר על הקיסר
 כל מה שעבר על בן הבערגיר
- יד. למי היה גדולה אחר כך?
 לקיסר
 לבת הקיסר
 לבערגיר
- טו. מה אתה לומד מסיפור זה?
 שאין שום יאוש בעולם כלל
 שבסוף יתוקן הכל

וְהִיְתָה הַחֲתָנָה. וְהַשְׂמָחָה בְּשִׁלְמוֹת - בְּהַצְלָהָ!!!

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישירה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: "ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך